

Szakképzési munkaszerződéssel a duális képzésben

2022

TARTALOMJEGYZÉK

Átmeneti időszak a szakképzésben	3
Változások 2022-től	4
Szakirányú oktatás	8
Technikum	9
Szakképző iskola	9
Szakképzési munkaszerződés	10
Munkabér	13
Munkaidő	14
Szabadság	16
Betegszabadság, táppénz	17
A szakképzési munkaszerződés megszűnése, megszüntetése	18
10 érv a duális képzés mellett	19
Melléklet	21

ÁTMENETI IDŐSZAK A SZAKKÉPZÉSBEN

A korábbi szakképzési rendszerben a szakiskolai tanulók tanuló szerződéssel szerezhettek szakmát.

Azok a tanulók, akik 2020. május 31. után iratkoztak be valamely intézménybe szakmát tanulni, már csak szakképzési munkaszerződéssel dolgozhatnak valamely duális képzőhelyen.

2023. júniusában a szakképzés korábbi és az új rendszer közötti átmeneti időszak is véget ér azokkal a technikumban tanulókkal, akik még 2020. május 31. előtt létesítettek tanulói jogviszonyt.

Az utolsó együttműködési megállapodások alapján töltött nyári gyakorlatok is befejeződtek 2022. augusztus 31-ig. Ezt a megállapodási formát felváltja a gazdálkodó szervezet, valamint a tanuló között, évente egy alkalommal minimum négy, maximum 12 hétre köthető szakképzési munkaszerződés az új képzésnek megfelelő tartalommal.

VÁLTOZÁSOK 2022-TŐL

A duális képzés bevezetése óta több változás is történt, mind a szakképzési munkabért illetően, mind pedig annak elszámolhatóságával kapcsolatban. A nagyobb mértékű változás elsősorban azokat a képzésben részt vevő személyeket érintette, akik a munkahelyük mellett szerettek volna új szakmát tanulni.

Jogszabályok alapján az arányosítás elve az irányadó (Szkt. 83. § (7) bekezdés), amely azt jelenti, hogy a képzésben részt vevő személy munkabére aszerint kerül kifizetésre, amennyi órát letöltött a duális képzőhelyen az adott hónapban.

További változások:

- A szakképzési munkabérnek a mindenkori minimálbér alapján történő megállapítása eltörlésre került, ehelyett a szakirányú oktatás költségvetési törvényben meghatározott önköltségének (1 200 000 Ft/év) 1/12-része lett a szakképzési munkabér legkisebb kifizetendő összege.
- A technikumban tanulók ösztöndíja az ágazati alapoktatás során 8 000 Ft/fő/hó.
- A szakképzésben tanulók ösztöndíja az ágazati alapoktatás során 16 000Ft/fő/hó.

Abban az esetben, ha a tanuló nem tud elhelyezkedni duális képzőhelyen (pl. nincs olyan képzőhely, amely vállalná a szakmai oktatást, vagy a tanulóval a képzés ideje során több duális partner is megszakította a szakképzési munkaszerződést valamilyen okból) a gyakorlati oktatásáról az őt tanító intézmény köteles gondoskodni és a szakma-tanulás során ösztöndíjat kap.

Ennek mértéke a megelőző tanév év végi minősítésében kapott osztályzatok átlaga alapján számítandó. Az ösztöndíj alapja a szakirányú oktatás költségvetési törvényben megállapított önköltségének egy hónapra eső összege, azaz $1\,200\,000\text{ Ft}/12 = 100\,000\text{ Ft}$.

osztályzat átlaga	2,00–2,99	3,00–3,99	4,00–4,49	4,49 fölött
ösztöndíj	ösztöndíj alapjának 8%-a	ösztöndíj alapjának 25%-a	ösztöndíj alapjának 42%-a	ösztöndíj alapjának 59%-a
	8 000 Ft/hó	25 000 Ft / hó	42 000 Ft / hó	59 000 Ft / hó

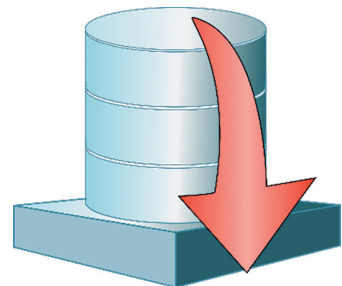
Nem részesülhet ösztöndíjban az a tanuló, aki:

- évfolyamisméltásra kötelezett (a megismételt évfolyamon nem részesülhet ösztöndíjban)
- adott tanév hátralévő részében igazolatlan mulasztásainak száma eléri a 6 foglalkozást.

→ A szakképzési hozzájárulás eredetileg 2022. júliusára tervezett kivezetését előre hozták 2022. január 1-jére. A kivezetéssel kapcsolatos szociális hozzájárulási adómódosítások a következők: szociális hozzájárulás mértékének módosítása, adócsökkentési lehetőségek változása.

A SZOCIÁLIS HOZZÁJÁRULÁS MÉRTÉKÉNEK MÓDOSÍTÁSA

A szociális hozzájárulás mértéke 15,5%-ról 13%-ra csökken. Így a foglalkoztatót a 2021-ben terhelő 17%-os befizetése 13%-ra csökkent 2022-re.

ADÓCSÖKKENTÉSI LEHETŐSÉGEK

A duális képzéshez kapcsolódó korábbi csökkentési lehetőségek megmaradnak, 2022. január 1-jétől a szociális hozzájárulási adóból vonhatók le. Ilyen csökkentési lehetőségek (normatívák) a következők:

- az arányosított önköltség (szakképző intézmény és szakiskolai tanuló, ill. személy)
- a 20%-os sikerdíj,
- a harmadik személynél történő felnőttfoglalkoztatás esetén 50%-os elszámolás.

→ Amennyiben a felnőttképzési jogviszonyban álló képzésben részt vevő személy a szakirányú oktatásban a szakképzési munkaszerződéssel **párhuzamosan fennálló foglalkoztatásra** irányuló más olyan jogviszonya mellett vesz részt, amelyben a foglalkoztató a duális képzőhelytől eltérő harmadik személy, a munkabért és az egyéb juttatásokat nem kell már 50%-ban csökkenteni. Ennek megfelelően a fenti esetben jelenleg az Szt. 83. § (7) bekezdését kell figyelembe venni, azaz a munkabérré, egyéb juttatásra és a szabadságra vonatkozó rendelkezéseket a szakképzési munkaszerződés alapján létrejövő munkaviszony időtartamával arányosan kell alkalmazni.

SZAKIRÁNYÚ OKTATÁS

A szakirányú oktatás

- a tanítási évben teljesítendő oktatásból és a tanítási éven kívüli egybefüggő gyakorlatból vagy
- a szakképzési munkaszerződés hatálya alatt teljesítendő oktatásból és gyakorlatból áll.

A tanulók a képzésüket ágazati alapoktatással kezdik, amelyet ágazati alapvizsga zár és csak a sikeres vizsgát követően lesznek jogosultak a szakképzési munkaszerződés megkötésére.

Az új szakképzési rendszerben 174 alapszakma sajátítható el, ami iskolarendszerű képzésben valósul meg, amelynek két intézménytípusa van: technikumban és a szakképző iskolában.

TECHNIKUM

A technikum egyesíti a gimnázium és a szakmatanulás előnyeit. Tanuló felvétele során először ágazatot választ, amivel a technikumban két évig ismerkedik. Közismereti tantárgyakból érettségi vizsgát tesz a negyedik év végén, azonban a technikumban érettségizőknek nincs ötödik (választott) tárgy, mivel szakmai vizsgát az ötödik év végén teljesítik.

11. évfolyamtól a gyakorlati ismereteket lehetőség szerint duális szakmai oktatásban, cégek közreműködésével, valós munkakörnyezetben sajátíthatja el a tanuló.

SZAKKÉPZŐ ISKOLA

A szakképző iskolában a mesteremberek képzése történik. Első év ágazati alapismeretekből áll, ezt követően konkrét szakmaválasztás történik. A 9. évfolyamot követően lehetőség van technikumi oktatásba való váltásra. Ha tanuló továbbra is az eredetileg választott szakma tanulás mellett dönt, akkor a 10. évfolyamtól duális képzőhelyen folytatja tanulmányait.

A tanuló akár technikumban, akár szakképző iskolában tanul az ágazati alapoktatás sikeres vizsgája után jogosult szakképzési munkaszerződés megkötésére.

SZAKKÉPZÉSI MUNKASZERZŐDÉS

Szakképzési munkaszerződést kizárólag a szakmajegyzék szerinti szakma oktatására lehet kötni még a szakirányú oktatás megkezdése előtt, a kamarai nyilvántartásba vételt követően jogszerű.

A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy és a duális képzőhely között munkaviszony jön létre szakképzési munkaszerződés keretében, amely a szakirányú oktatás kezdő napjával kezdődő hatállyal a szakirányú oktatás egészére kiterjedő határozott időtartamra (vagy átkötés esetén a hátralévő részére) köthető.

Azon képzések esetében, amelynél nem nyílik lehetőség teljes képzési időre szerződést kötni, lehetőség van ún. rövidített szakképzési munkaszerződés kötésére az alábbi feltételekkel:

- évente egy alkalommal
- legalább négy és legfeljebb tizenkettő hét egybefüggő időszakra.

A szakképzési munkaszerződés a tanuló és a duális képzőhely között jön létre (15. életévét betöltött tanulók esetében törvényes képviselővel együtt). A szerződés megkötését követően munkavállalói és munkáltató jogviszony keletkezik a két fél között.

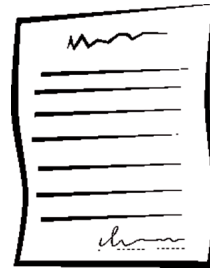
Tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy egyidejűleg csak egy szakképzési munkaszerződéssel rendelkezhet.

A munkaviszony alapján a szerződés időtartama alatt a tanulók társadalombiztosítási szempontból biztosítottak lesznek, továbbá ez az időtartam beleszámít a nyugellátáshoz szükséges szolgálati időbe is.

A szerződésnek központilag kiadott formanyomtatványa nincs, azonban a kötelező tartalmi elemeit a Szkr. rögzíti, továbbá a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény munkaszerződésre vonatkozó iránymutatásait is figyelembe kell venni – a Szkt-ben foglalt kivételeket szem előtt tartva.

TARTALMI ELEMEEK:

- a duális képzőhely adatai
- a tanuló adatai
- a szakképző intézmény adatai
- a szakirányú oktatás körébe tartozó munkafeladatok, a képzési program szerint
- a szakirányú oktatás időtartama és helye
- a tanulót megillető munkabér összege
- a duális képzőhely kötelezettségvállalása
- a tanuló kötelezettségvállalása.

A szakképzési munkaszerződés módosítását és megszüntetését is írásba kell foglalni. Tartalmát a felek közös megegyezéssel módosíthatják.

MUNKABÉR

Változás a korábbiakhoz képest, hogy a munkabér mértéke már nem a mindenkori minimálbérhez, hanem a költségvetési törvényben meghatározott önköltséghez kötött. Ennek megfelelően a munkabér alsó és felső határa a költségvetési törvényben megállapított önköltség egyhavi mértékének 100%-a és 168%-a, azaz 100 000 Ft és 168 000 Ft.

Az **egyéb juttatások** közül a ledolgozott napokra arányosítva ugyanazon juttatások illetik meg a tanulót, mint az általa választott szakmának megfelelő munkakörben, szakképzettséggel rendelkező alkalmazottat. Az egyéb juttatások maximális összege az önköltség 168%-a, azaz 168 000 Ft lett.

A munkabért a fizetési számlára utólag, a tárgyhót követő hónap tizedik napjáig történő átutalással kell teljesíteni. Készpénzes átadás-átvétellel nem lehetséges.

A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy a szakképzési munkaszerződés időtartama alatt a társadalombiztosítás ellátásaira való jogosultság szempontjából munkaviszonyban foglalkoztatott biztosítottnak minősül, munkabére nyugdíjalapot képező jövedelemnek számít, szolgálati időnek minősül.

MUNKAI DŐ

A szakirányú oktatást 6 és 22 óra között kell megszervezni, időtartama – azaz a napi munkaidő – legfeljebb 8 óra lehet, fiatal munkavállaló esetén pedig a napi 7 órát nem lépheti túl. A szakirányú oktatás végét úgy kell meghatározni, hogy a következő (akár iskolában, akár képzőhelyen töltött nap követi) nap előtt legalább 16 órát folyamatosan pihenni tudjon a tanuló. Képzési időn belül, ha a napi óraszám meghaladja a 4,5 órát, akkor minimum 30 perc, ha meghaladja a 6 órát, akkor legalább 45 perc szünetet kell biztosítani. A tanuló számára legfeljebb kéthetes munkaidőkeretet lehet elrendelni, azonban rendkívüli munkaidőre nem kötelezhető.

A jogszabály külön meghatározza, hogy mely napokra nem szervezhető szakirányú oktatás (pl. tanuló kötelező megjelenése iskolai rendezvényen stb.), valamint fenntartja a régi, 2019. évi Szakképzési törvényből ismert kivételszabályt is, mely szerint a heti pihenőnapokon és a munkaszüneti napokon rendeltetésük folytán is működő duális képzők iskolai hozzájárulással továbbra is szervezhetnek gyakorlatot a munkaidőnapotárban meghatározott munkanapoktól eltérően is.

SZABADSÁG

A munkaviszonyból adódóan szabadság is érvényesíthető, azonban a kiadásnál figyelembe kell venni az őszi, téli és tavaszi szünetet, valamint azt, hogy a nyári szünetben minimum 15 munkanapot egybefüggően kell kiadni a tanuló kérésének megfelelően. A szabadság mértéke életkortól függ, a 18. életév betöltése évének utolsó napjáig évente 45 munkanap, ezt követően 30 munkanap/év. A szabadság idejére távolléti díj illeti meg a tanulókat.

A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy mentesül a duális képzőhelyen történő rendelkezésreállási és munkavégzési kötelezettségének teljesítése alól:

- a) a közismereti és olyan oktatási napokon, amikor a szakirányú oktatáshoz kapcsolódó tananyagelemet a szak-

irányú oktatás közösen elfogadott képzési programja szerint a szakképző intézmény végzi,

- b) a szakképző intézmény által szervezett olyan rendezvény napján, amelyen minden tanuló, illetve képzésben részt vevő személy részvétele kötelező,
- c) a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy vizsgálja napján és a tanulmányokat befejező szakmai vizsgája napján, továbbá
- d) minden olyan esetben, amikor a munkajogi szabályok szerint a munkavállaló mentesül a munkavégzési kötelezettség alól.

BETEGSZABADSÁG, TÁPPÉNZ

A munkáltató a tanuló számára a betegség miatti keresőképtelenség tartamára – a munkajogi és társadalombiztosítási szabályok értelmében a munkaidőbeosztás szerinti munkanapok tekintetében naptári évenként **15 munkanap betegszabadságot** ad ki.

A tanuló betegszabadságot meghaladó idejére a társadalombiztosítási jogszabályok szerint **táppénzre** jogosult.

A SZAKKÉPZÉSI MUNKASZERZŐDÉS MEGSZÚNÉSE, MEGSZÜNTETÉSE

MUNKASZERZŐDÉS MEGSZÚNÉSE:

- ▶ a tanulói jogviszony, illetve a felnőttképzési jogviszony megszűnésétől számított harmincadik napon, ha a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy tanulmányait más szakképző intézményben nem folytatja
- ▶ a szakmai vizsga sikeres letétele hónapjának utolsó napján
- ▶ a duális képzőhely jogutód nélküli megszűnése napján
- ▶ a szakirányú oktatásban való részvételtől eltiltó határozat véglegessé válásának napján, azonnali végrehajtás elrendelése esetén a határozat közlésének napján
- ▶ a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy halála napján

MUNKASZERZŐDÉS MEGSZÜNTETÉSE:

- ▶ közös megegyezéssel a közös megegyezésben megjelölt nappal
- ▶ felmondással a felmondás közlésétől számított tizenötödik nappal
- ▶ azonnali hatályú felmondással az azonnali hatályú felmondás közlésének napjával

10 ÉRV A DUÁLIS KÉPZÉS MELLETT

1. Abban az esetben, ha a tanuló/ képzésben résztvevő sikeresen levizsgázik, a munkáltató **20%-os sikerdíjban** részesül, amennyiben legalább hat hónapos időtartamban fennálló szakképzési munkaszerződést kötött duális képzőhely a tanulóval/képzésben résztvevő személlyel.
2. A gyakorlati képzőhely képzési tevékenységét komplex módon vizsgálva (szakirányú oktatás első, második, utolsó=végzős évfolyam) az eltérő mértékű finanszírozásból adódóan összességében **nyereséges**, valamint egy hosszútávú befektetésnek is felfogható, amely így rentábilisan is folytatható.
3. A tanuló munkaszerződése nem a vizsga utolsó napjával szűnik meg, hanem a vizsga hónapjának utolsó napjával. Ezáltal, **kevesebb bérköltséggel termel**, mint saját munkavállalóként.
4. A munka alapú **gyakorlati tudás** az oktatás és az üzleti világ közötti együttműködést segíti elő, erősíti.
5. A szakképzési rendszer változása, a munkaerőpiaci változásokhoz igazodik. Magasabban képzett szakember, **saját jövőbeli munkaerő képzés.**

6. A **tanulók piacképes szaktudást szereznek** a képzés ideje alatt, ezáltal hasznos szereplői a cégek mindennapjainak.
7. **Új, megfelelően szakképzett munkaerő** könnyebb megtalálása, megtartása munkavállalóként.
8. A **munkaerőpiacon elvárt készségek fejlesztése** már a képzés során, a tanulmányi eredmények és az oktatás színvonalának javításával megvalósul.
9. **Saját munkaerő képzése** a munkáltatói protokoll szerint professzionális szinten, a cég üzletpolitikájához igazítva.
10. Társadalmi felelősségvállalás. A munkáltató önkéntesen tesz lépéseket az őt körülvevő **társadalom életszínvonalának javítása** céljából ezzel is **megakadályozva a szakmából való elvándorlást**, fenntartva a szakember utánpótlást.

2. Duális képzéssel a munka világában 2022

<https://dualis.mkik.hu/szakmai-anyagok>

A korábbi (2021-es kiadvány) 2022. januárjában aktualizálva lett.

Illés Orsolya

stratégiai koordinátor
+36-30-401-1943

Hornok Jenő

duális képzési tanácsadó
+36-30-637-0044

Kollár Soma

duális képzési tanácsadó
+36-30-604-7893

Mercz Anita

duális képzési tanácsadó
+36-20-287-2729

Illés Linda

duális képzési tanácsadó
+36-30-012-1748

Pech Gábor

duális képzési tanácsadó
+36-20-4765-074

Hollandus Ildikó

duális képzési tanácsadó,
pályaorientációs tanácsadó
+36-70-636-9152

Vörös Mária

pályaorientációs tanácsadó
+36-30-160-9819

**Tolna Megyei
Kereskedelmi és Iparkamara**

7100 Szekszárd, Arany János utca 23-25. III. emelet

telefonszám: **+36-74-411-661**

e-mail: **kamara@tmkik.hu**

honlap: **www.tmkik.hu**